

Közösségünk fejlődéséért - helyi identitás és kohézió erősítése

A közösségfejlesztés célja a helyi közösséghez és a társadalomhoz tartozás elősegítése. A végső cél, hogy mindenki tartozzon valahová és valakikhez, közösségi és társadalmi beágyazottságban éljen, legyen esélye-lehetősége saját életfeltételeinek javítására és képes legyen a pozitív változásokra irányuló közös cselekvésben való részvételre. A valahová tartozás a részvételt magát is jelenti: részt veszek annak a közösségnek az életében, ahová tartozom.

Általános értelemben a részvétel az egyén és a közösség szintjén jelentkezik.

A települések lakossága a települési rendezvényeken, programokon megjelennek, de nem cselekvő, hanem inkább nézői szinten. A jelenlegi problémák feltárása, a közösségi tervezésbe bevont személyek megtalálása és a helyi cselekvési terv elkészítése mind azt a célt szolgálják, hogy a közösséget megerősítse, bevonja saját problémáinak feltárásában és a változtatás megtervezése, majd annak megvalósításba. A projekt tevékenységei így képesek hozzájárulni a helyi lakosság megtartásához, az életminőség javításához, a társadalmi kohézió és a helyi identitás erősítéséhez.

Három fő helyi közösségfejlesztő segíti a munkát, Mezőkovácsháza, Mezőhegyes és Végegyháza településén.

Feladataik: bátorító-ösztönző, informáló, kapcsolatszervező munka, amely segíti és/vagy kiegészíti, megerősíti a meglévő közösségi erőforrásokat:

- ösztönzik a lakosság részvételét a közösségfejlesztési folyamat kezdeményezésében és megvalósításában,

- kapcsolatot építenek a településeken a lakossággal, civil szervezetekkel, kulturális intézményekkel, azok munkatársaival, kulturális szakemberekkel, településvezetőkkel.

- közreműködnek a Helyi cselekvési terv elkészítésében,

- biztosítják a Helyi cselekvési tervben foglalt tevékenységek megvalósítását.

Közösségünk fejlődéséért - helyi identitás és kohézió erősítése

A lakosság megszólításának és bevonásának egyik fontos módszere a közösségi interjú. Azért nevezzük közösséginek, mert a helyi identitás tartalmára, a közösségi fejlesztési elképzelésekre és a cselekvési kapacitásra kérdez.

Célja az, hogy a bekapcsolódásra, - a közösség - a helyi társadalom életében történő cselekvések részvételére mozgósítson.

A kapcsolatépítés első lépése azok megkeresése, akiket a helyi közösségi élet néhány, általuk ismert vezetője jelentős helyi polgároknak, véleményformálóknak tart.

Felkéri őket egy közös beszélgetésre, úgynevezett interjúra.

A közösségfejlesztők településenként 10-10-10, azaz 30 darab interjút készítettek a településhez tartozó civil szervezetekkel, önkormányzati dolgozókkal illetve intézményvezetőkkel.

Az interjú után természetesen nem adunk és viszünk információkat a helyi lakosoknak egymásról.

Az interjú három alapkérdés megválaszolására indít, mozgósít:

1. Mit jelent Ön számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)
2. A településen mi az, amin változtatna, és hogyan?
3. Ön mivel tudja hozzájárulni a változásokhoz?

Eredmények, várható kimenet:

- Körvonalazódik egy kép a helyi identitás tartalmáról, a helyi fejlesztési elképzelésekről és erőforrásokról, s a megkérdezettek cselekvési hajlandóságáról.
- A kérdőív hozzájárul a fontos helyi ügyek közösségi kezelésének körvonalazásához.
- Tovább bővíthet a helyi cselekvők szélesebb köre.

Településekre bontva a következő válaszok érkeztek:

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Mezőhegyes

Az első kérdésre a válaszadók többsége pozitívan válaszolt. Sokan ide születtek, ez a szülővárosuk, emiatt is kötődnek a településhez. A válaszadók többsége a településen dolgozik, van, aki több mint 30 éve. A kitöltők többségének az itteni élet szépsége a rengeteg park, illetve a sok kikapcsolódási lehetőség. Vadászatra, lovaglásra, horgászatra, műemlékek megtekintésére van lehetőség. A gyermekneveléshez adott a nyugalom

Közösségünk fejlődéséért - helyi identitás és kohézió erősítése

és a biztonság, ami egy nagyon fontos tényező az emberek számára. Az emberek jól ismerik a települési szokásokat, a műemlékeket, a város jellegzetességeit, és ami még fontosabb, egymást és szokásaikat is. A közbiztonság is pozitív irányba fejlődik, kevesebb a bűncselekmény.

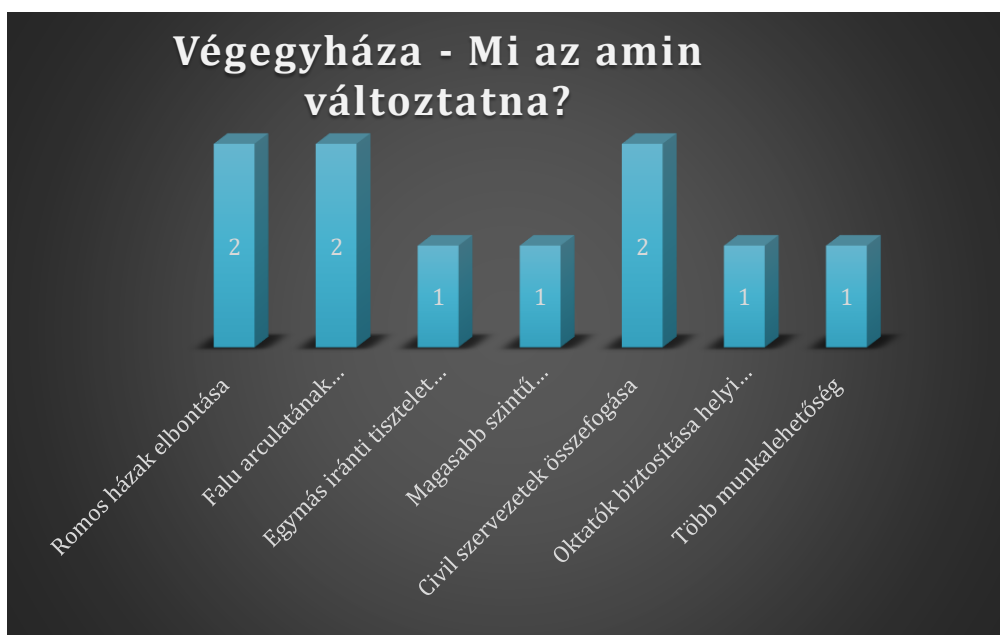
Dél-Alföld ékszerdobozának is nevezik a települést, hiszen a Mezőhegyesi Ménesbirtok Európa egyik legrégebbi állami birtoka. Rengeteg a zöld terület, turistáknak és kirándulóknak is ideális célpont.

A második kérdés legfőbb negatív tulajdonságai, amin a kitöltők változtatnának, az a település rossz egészségügyi ellátása. Emellé, laboratóriumi ellátást is szívesen fogadnának a helyiek. Sajnos a fiatalok elvándorlásának gyakorisága is elég nagy probléma. A jól képzett fiatalok nagy része munkalehetőség hiányában nem tér vissza a településre, emiatt a fiatal munkaerőt teljesen elveszíti a város. Szükség lenne egy 50-100 fős üzem létrehozására, hogy a munkaerő piaci lemaradást, részben lehessen pótolni. A fiatalok elvándorlása sajnos a közösségi élet aktivitására is negatívan hat, hiszen az teljesen háttérbe szorul. Nem sok lehetőség jut a szórakozásra sem. Sok helyen hiányzik az összetartás, és a közös erővel tenni akarás. A megmaradt fiatalok nevelését, közösségépítését is hiányolják. Hiányzik a településről a lakosságot összetartó húzóerő. Kevés a szociális alapú lakások száma. A közlekedés - legfőképpen a helyi közlekedés – fejlesztése. A munkahelyek nem növekednek, sajnos csökkennek, így jó lenne ezen is változtatni. Pozitív hatással lenne a helyi lakosok, családok életére, ha az iskola és a közművelődés külön épületben folytatná a munkáját, mert rengeteg vitát és félreértést okoz a közös épülethasználat.

A kitöltők nagy része - elmondásuk szerint - jó szervező és problémamegoldó képességgel rendelkezik, így biztosak abban, hogy tudnának segíteni a jelenlegi helyzet megoldásában. Szakmailag is lennének támogató kezek a munkahelyteremtés terén. Közösségépítés, közösségi programok szervezésében is lenne segítség.

Végegyháza

Közösségünk fejlődéséért - helyi identitás és kohézió erősítése

Végegyházán, a kérdőívre választ adók azért szeretnek a településen élni, mert nagyon csendes környéken található, viszonylag egy kis közösség tagjai az ott élők. Ebből adódóan sok fontos emberi kapcsolat alakult ki a településen, ami szerethetővé teszi az ottani életet. Ide köti őket a rokonság, a családi gyökerek, a munkahely.

Ami viszont rossz az ottani életben, az elsősorban a politikai összetűzések elhatalmasodása. Rengeteg viszály alakul ki az eltérő politikai nézetek miatt, amire szeretnének megoldást találni az ott élők. Egyre több az ellenséges, rosszakaró ember a településen, ami miatt egyre nehezebb a település lakóinak az összetartás érvényesítése. Sajnos a települést fenyegeti az elöregedés veszélye, csökken a falu létszáma, hiszen a fiatalabb korosztály elköltözik, az idősebb korosztály van többségben. Rengeteg az omladozó ház, aminek többsége elég veszélyes állapotban van, lebontást igényelnének. Az átutazó emberek számára nem nyújt pozitív látványt a sok romos épület. A nehéz megélhetés mellett, az ügyintézés ellehetetlenedése is gondot okoz. Nincs megfelelően kialakított közlekedési hálózat. A csatlakozásokra sokat kell várni, és az utazási idő is kétszer annyi ebből az okból kifolyólag. Az elvándorlás negatív hatással van az oktatási intézményekre is, hiszen ez valamennyi intézmény megszűnését eredményezi.

A falu korszerűsítése és szépítése nagyban megváltoztatná a település arculatát. Ehhez hozzá tartozna, hogy a romos épületek lebontásra kerüljenek, a parkok, játszóterek korszerűsítése mellett. A kitöltők örülnének, ha minden itt élő gyermek helyi oktatási intézménybe tudna járni, erre szakosodó oktatókkal, tanárokkal. Fontosnak tartják a szemléletformálást a lakosság körében, hogy a kölcsönös segítség továbbra is fenn maradjon. Ahhoz, hogy a településen a civil szervezetek jól tudjanak működni, felül kell vizsgálni azok működését, felépítését, és szükség esetén át kell azokat szervezni.

Fontosnak tartják a még fel nem fedezett értékek feltárását, ezek láthatóvá tételét, akár magasabb szintű rendezvények, előadások keretein belül. A helyi vállalkozók

Közösségünk fejlődéséért - helyi identitás és kohézió erősítése

felelősségvállalását is aggályosnak tartják, miszerint a profit a településen kívül hasznosodik. Lehet, hogy ebből kifolyólag új munkahelyek is jöhetnének létre. Tekintve, hogy egy kis községről beszélünk, sokan állattartással is foglalkoznak, fontosnak tartják, ennek szabályozását is, valamint szeretnék, ha a régi TSZ épülete nem lenne az idő martaléka. Község révén egy elidősödő társadalomról beszélünk, így sokan szorgalmaznák egy bentlakásos idősök otthonának kialakítását. Véleményük szerint infrastrukturális fejlesztésre is szükség van (szennyvízcsatorna teljessé tétele), valamint növelni kellene a közbiztonságot is.

Szerencsére a kitöltők többsége pozitív szemléletet vall, így önkéntességgel, és különböző programok szervezésével tudnának hozzájárulni a településen élők közösségi életének fellendítéséhez. Fontos lenne még több pályázati lehetőséggel élni, első körben az egyesületek, civil szervezetek működéséhez szükséges erőforrások megszerzése érdekében. De a meglévő feszültségek enyhítésére is törekedni szeretnének. Összességében rengeteg lehetőség lenne a településen, amiben segítő kezet nyújtanának a kitöltők.

Mezőkovácsháza

Mezőkovácsháza - Mi a rossz az itteni életben?

Mezőkovácsháza - Mi a jó az itteni életben?

Mezőkovácsháza - Mi az amin változtatna?

Mezőkovácsháza - Ön mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

Közösségünk fejlődéséért - helyi identitás és kohézió erősítése

A kérdőívet kitöltők közül Mezőkovácsházát a legtöbben azért gondolják jó helynek az életre, mert szülővárosuknak tekintik, egy olyan helynek, ahol családi gyökereik mélyre nyúlnak vissza, ismeretségi körük nagy- ezt a válaszadók csaknem 80%-a megnevezte indokként feltett kérdésünkre adott válaszában. Jóval kisebb százalékban ugyan, de ugyancsak több helyen jelent meg a csend, a nyugalom és a biztonság fogalma mint Mezőkovácsházára jellemző pozitív sajátosság a megkérdezettek oldaláról. A sportrendezvények mint programok és a labdarúgás kaptak még kiemelt szerepet a település életében interjúadóink meglátása szerint. Ami miatt mégis nehéz itt az élet, az a kevés elérhető munkahely, a nehéz megélhetés, a fiatalok számára maradásra sarkalló lehetőségek hiánya és a hátrányos helyzetből való kimozdulás nehézkessége, melyek közül abszolút első helyen a “keves a munkahely” megállapítás végzett interjúalanyaink körében. Szó került a beszélgetések alkalmával ugyanakkor arról is, hogy melyek azok a lelki/emberi tényezők, melyek megkeseríthetik a mindennapokat a településen: megkérdezetteink körében felszínre került az emberi bizalmatlanság, az irigység, a pletykázkodás és az erős előítéletek mint élethetőséget, fejlődést megnehezítő hozzáállásbeli emberi tényezők.

Megkérdezetteink körében szinte egyértelmű volt, hogy a legsürgetőbb dolog, amire megoldást, gyógyírt kell találni, az az elérhető munkahelyek számának bővítése, a munkahelyteremtés. Erre egyértelmű lehetőséget adhatna a turizmus fellendítése a városban, amihez közvetlen kapcsolódik a környezetvédelem, a tisztaság fenntartásának folyamatos biztosítása a településen belül és közvetlen környezetében, a lakhatatlan házak állagának helyreállítása, új szereppel való felruházása, és a kerékpárút jelzőtábláinak számbavétele, cseréje is - ott, ahol arra éppen szükség van.

A meglévő játszóterek fejlesztésével, illetve új játszóterek létrehozásával a helyi családok életminősége lenne javítható, ahogy egy olyan új közösségi tér/sportcentrum létrehozásával is, amely akár önkormányzati tulajdonként, akár magántulajdonként igényes helyszínt tudna biztosítani a társadalmi élet fellendüléséhez.

Közösségünk fejlődéséért - helyi identitás és kohézió erősítése

Futballal a helyi fiatal és idősebb korosztályt egyaránt megszólíthatnák a döntéshozók egyik interjúalanyunk véleménye szerint, s a futball hagyományok itteni civil törekvéseinek támogatásával hosszú távon gondoskodhatnak közösségfejlesztésről és egészségre nevelésről a településen.

A közösségfejlesztés másik eszközeként egyik interjúalanyunk ráirányította a figyelmet olyan szemléletformáló rendezvények meghonosítására a városban, melynek köszönhetően ember és ember közelebb kerülhet egymáshoz, oldódhatnak a belső feszültségek az emberi kapcsolatokban annak érdekében, hogy közös célok születhessenek, oldódjon a széthúzás. S hogy mit készek beletenni a közösbe ezért a megkérdezettek? Leginkább azt a társadalmi munkát, amit eddig is szívvel-lélekkel folytattak: önkéntességet civil szervezeteiken belül a felmerülő feladatok ellátására, személyes jó példán keresztüli toborzást, összefogást. Vagyis közösségfejlesztést a közösség erejével, az emberi kapcsolatok minőségének javítása érdekében.